KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE BECKOV 2012 - 2017

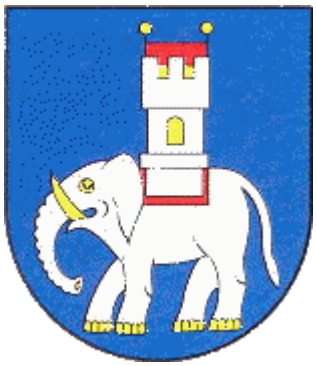

Príhovor starostu obce Beckov

Úvod

1. Východisková situácia poskytovania sociálnych služieb

1.1. Právny rámec poskytovania sociálnych služieb
1.2. Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov
1.3. Analýza sociologických a demografických údajov

1.3.1. Obyvateľstvo
1.3.2. Školstvo
1.3.3. Služby
1.3.4. Nezamestnanosť
1.3.5. Sociálne znevýhodnené skupiny
1.4. Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb
1.5. Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb
1.6. SWOT analýza v sociálnej oblasti

2. Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb

2.1. Rozvoj ambulantných a pobytových sociálnych služieb
2.2. Časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb
2.3. Spôsob vyhodnocovania komunitného plánu sociálnych služieb

Záver

Prílohy

Použitá literatúra

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb – MPSVR SR (2009)
- Komunitné plánovanie sociálnych služieb – PHDr. Woleková, SOCIA (2004)
- PHSR obce Beckov
- Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších právnych predpisov
- TSK – koncepcia rozvoja sociálnych služieb. Trenčín 2009
- www.statistics.sk

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Nové Mesto nad Váhom pre roky 2010 - 2014

Analýza sociálnych potrieb obce Beckov. Máj 2006.

Príhovor starostu obce Beckov

Vážení občania,

prihováram sa k Vám aj touto cestou, a to predstavením Komunitného plánu sociálnych služieb obce Beckov, ktorý bol spracovaný v tomto roku v zmysle Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, ktorý je platný od 1.1.2009. Komunitný plán je metóda, pomocou ktorej môžeme plánovať obsah a rozsah sociálnych služieb tak, aby zodpovedali špecifikám našej obce a potrebám našich občanov. Našou snahou je, aby sme postupne v ďalšom období zabezpečovali úlohy a ciele stanovené v Komunitnom pláne sociálnych služieb. Vďaka komunitnému plánu sa nám bude dariť adresnejšie a efektívnejšie využívať financie obecného rozpočtu pre skvalitnenie sociálnych služieb tam, kde je to potrebné a dôležité. Komunitný plán umožní našej obci aj získavanie finančných prostriedkov na podporu a rozvoj sociálnych služieb z vonkajších zdrojov, konkrétne z kraja a z eurofondov. Dokument je podkladom nielen pre odborníkov, ale pre všetkých obyvateľov obce.
Preto všetkým realizátorom a poskytovateľom sociálnych služieb želám veľa úspechov pri mobilizácii zdrojov v obci a naplnenie spoločne plánovaných zámerov v obci.

Karol Pavlovič
starosta obce

Úvod

Vývoj spoločnosti zavádza do praxe nové pojmy, nové technológie, nové prístupy. Celá spoločnosť prechádza vývojovým procesom, ktorý si vyžaduje pulz doby. V tejto súvislosti sa do praxe zavádza aj pojem „komunitné plánovanie“, hoci jeho obsah rozhodne nie je novinkou.

Zmyslom komunitného plánovania, najmä v obciach, je aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným, koordinovaným postupom. Výsledkom komunitného plánovania by mala byť odpoveď na otázky typu:

- Aké sociálne služby treba vytvoriť?
- Aké sociálne skupiny potrebujú zvýšenú starostlivosť?
- Aké má obec ľudské, materiálne a finančné zdroje na poskytovanie sociálnych služieb?

Cieľom komunitného plánovania je najmä posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín. Komunitný plán obce sa vypracúva v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb s ohľadom na miestne špecifiká a potreby. Stratégia rozvoja sociálnych služieb obce v predpokladanom komunitnom pláne zahŕňa v sebe aktualizáciu kompetencií podľa novej legislatívy, predovšetkým zákona o sociálnych službách, ktorý značne rozširuje pôsobnosť obce a prioritne podporuje rozvoj:

- zvyšovania kvality poskytovaných sociálnych služieb,
- komunitných a terénnych služieb,
- sociálneho poradenstva, prevencie a krízovej intervencie,
- odborného a osobného rastu zamestnancov v sociálnych službách.

Zmyslom komunitného plánovania je taktiež aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným koordinovaným postupom, posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín. Hlavným zámerom realizácie komunitného plánu sociálnych služieb je spokojnosť občanov s poskytovanými službami obci, zvýšenie kvality života, aktívny záujem ľudí o udržateľnosť a rozvoj komunity obce.

1. Východisková situácia poskytovania sociálnych služieb

1.1. Právny rámec poskytovania sociálnych služieb

V roku 2008 pristúpilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR k zásadnej zmene pri poskytovaní sociálnych služieb v Slovenskej republike. Prijatím zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2009 sa stanovili nové postupy a formy poskytovania sociálnych služieb. V zákone o sociálnych službách sú podrobne upravené povinnosti poskytovateľa sociálnej služby. Ide napríklad o povinnosť poskytovateľa sociálnych služieb vypracovať a dodržiavať procedurálne, personálne a prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb, tzv. štandardy kvality.

Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do 5 skupín v závislosti od povahy nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené:

1. sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb (nocľaháreň, útulok, domov na pol ceste, nízko prahové denné centrum, zariadenie núdzového bývania);
2. sociálne služby na podporu rodiny s deťmi (pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúlaďovania rodinného života, zariadenie dočasnej starostlivosti o deti, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu);
3. sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku (zariadenie podporovaného bývania, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie, denný stacionár, opatrovateľská služba, prepravná služba, sprievodcovská a predčitateľská služba, tlmočnícka služba, sprostredkovanie osobnej asistencie, požičiavanie pomôcok);
4. sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií (monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií);
5. podporné služby (odľahčovacia služba, pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností, denné centrum, integračné centrum, jedáleň, práčovňa, stredisko osobnej hygieny).

Sociálna oblasť súvisí s dokumentmi vyššej úrovne, a to:

- Národný strategický referenčný rámec – základný strategický dokument SR, na základe ktorého Slovenská republika môže využívať zdroje z fondov EÚ v programovom období 2007 – 2013.
- Programové vyhlásenie vlády – august 2006.
- Národný akčný plán dekády začleňovania rómskej populácie 2005 – 2015.
- Stratégia rozvoja sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Štát priamo v § 83, odsek 2 zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách ukladá obci vypracovanie a schválenie komunitného plánu sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadní miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných na území obce a určí personálne, finančné, prevádzkové a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

MPSVR SR v júni 2009 vydalo **Národné priority rozvoja sociálnych služieb** ako záväzný dokument, vypracovaný v súlade so zákonom slúžiaci ako nástroj štátnej politiky rozvoja sociálnych služieb a taktiež systémovým vyjadrením záujmov, úloh a podporných opatrení vlády SR v tejto oblasti. Národné priority rozvoja sociálnych služieb sú odzrkadlením reálnej situácie poskytovania sociálnych služieb v SR (najmä ich nedostupnosť, nedostatočné materiálno technické zabezpečenie, personálne podmienky poskytovania sociálnych služieb) a vychádzajú z potrieb identifikovaných v rámci SR a zároveň z priorít Európskeho spoločenstva (dostupnosť, prístupnosť sociálnych služieb, ich finančná udržateľnosť).

Jedným z prierezových princípov národných priorít je deinštitucionalizácia sociálnych služieb a postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb a prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu) a podpora poskytovania terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom.

Rozvoj sociálnych služieb je jedným z predpokladov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, a preto je nevyhnutné, aby obec zohľadňovala rozvoj sociálnych služieb v súlade so stanovenými národnými prioritami.

1.2. Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov

Kompetencie obcí v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Obec má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a najmä v oblasti sociálnych služieb.

Sociálnu problematiku rieši najmä nasledujúca legislatíva SR:
- zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách;
- výnos MPSVaR SR z 5.12.2007 č. 29775/2007 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MPSVaR SR;
- zákon 305/2005 Z. z. o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele;
- zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov.

Miestna legislatíva

- všeobecné záväzné nariadenia obce, ktoré sa týkajú sociálnej problematiky
- zásady poskytovania finančnej pomoci občanom.

Zákon o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z. a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov dáva obci tieto hlavné kompetencie a úlohy:
Podľa § 80 zákona 448/2008 Z.z. – **Pôsobnosť obce**

Obec:
a) vypracúva, schvaľuje Komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode;

b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja;

c) je správnym orgánom v konaniach o
1. odkázanosti na sociálnu službu
   - v zariadení pre seniorov;
   - v zariadení opatrovateľskej služby;
   - v dennom stacionári;
   - v odkázanosti na opatrovateľskú službu;

d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu;

e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie:
1. sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb v nocľaháreni, v nízko prahovom dennom centre
2. sociálnej služby v nízko prahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári
3. opatrovateľskej služby
4. prepravnej služby
5. odľahčovacej služby
6. pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa;

f) poskytuje základné sociálne poradenstvo;

g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12;

h) uzatvára zmluvu o
1. poskytovaní sociálnej služby;
2. poskytnutí finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby;
3. zabezpečení poskytovania sociálnej služby s budúcim poskytovateľom sociálnej služby podľa § 8, ods.8.

V ustanoveniach § 82 a § 83 upravuje zákon o sociálnych službách úlohy obce v komunitnom rozvoji a komunitnom plánovaní:

§ 82
Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia

1. Obec za účelom predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situáciách a riešenia miestnych problémov utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, a na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu.

2. Komunitná práca je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.

3. Komunitná rehabilitácia je koordinácia činnosti subjektov, ktorými sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia sociálnych služieb, zdravotnej starostlivosti...

Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácií a podpora jej začlenenia do spoločnosti. Za účelom vykonávania komunitnej rehabilitácie sa môžu zriaďovať komunitné centrá.

§ 83
Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb

1. Obec podľa § 80 písm. a) vypracúva komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode.
2. Komunitný plán sociálnych služieb obsahuje najmä:
   - analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce;
   - analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby;
   - analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode obce;
   - určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb;
   - časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb;
   - spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb.

Cieľom komunitného plánovania sociálnych služieb je:

a. posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov obce;
b. predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín;
c. opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji.

.

Komunita a komunitný rozvoj

Komunita je skupina osôb, ktorá žije v určitom zoskupení určenom najmä ulicou v obci alebo v časti a ktorú spájajú spoločné záujmy, hodnoty a ciele.

Obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu za účelom predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, hlavne rozvojom sociálnych služieb.

Komunitná rehabilitácia v oblasti poskytovania sociálnych služieb je koordinácia činnosti subjektov – rodina, obec alebo mesto, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia sociálnych služieb, poskytovatelia služieb zamestnanosti a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti.
Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácií a podpora jej začlenenia do spoločnosti.
Za účelom vykonávania komunitnej rehabilitácie sa môžu zriaďovať komunitné centrá.

Základná terminológia

Prijímateľ sociálnej služby – je fyzická osoba, ktorá využíva sociálne služby, nakoľko sa ocitla v nepriaznivej sociálne situácií.

Poskytovateľ sociálnej služby – je subjekt poskytujúci sociálne služby za podmienok stanovených zákonom alebo prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadila na tento účel:

a. verejný poskytovateľ – obec, vyšší územný celok
b. neverejný poskytovateľ – neziskové organizácie, občianske združenia...

Objednávateľ sociálnej služby
Osoba, ktorá zabezpečuje poskytovanie sociálnych služieb.
Obec a vyšší územný celok - subjekt, v kompetencii ktorého sa sociálna služba poskytuje.

Sociálna služba je súbor odbornej, obslužnej alebo ďalšej činnosti, zameranej na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a podpora jej začlenenia do spoločnosti;
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie;

- prevenciu sociálneho vylúčenia.

Sociálne bývanie

Úlohou štátu v rámci sociálnej politiky je vytvárať legislatívne a ekonomické podmienky pre dostupnosť bývania aj domácnostiam s nízkymi príjmami a pre sociálne ohrozené skupiny obyvateľstva. Keďže časť obyvateľstva nedisponuje dostatočnými finančnými prostriedkami na kúpu bytu, ani takou výškou príjmu, ktorá by mu umožnila splácať hypotekárny úver, sú tieto domácnosti odkázané na pomoc verejného sektora.

Výstavbu nájomných bytov pre verejný nájomný sektor budú naďalej zabezpečovať hlavne obce. Je však potrebné vytvárať podmienky, aby sa do tejto výstavby mohli v širšej miere zapojiť aj neziskové organizácie a iné subjekty.

Sociálna politika v oblasti bývania definuje špeciálne formy bývania určené pre nasledovné kategórie:

1. občania, ktorí sa dostávajú do pozície skupín ohrozených sociálnym vylúčením, napríklad:
   - občania, ktorí v dôsledku nízkej úrovne vzdelania a kvalifikácie vykonávajú iba príležitostné pomocné práce, prípadne sú bez práce,
   - ľudia s fyzickým alebo mentálnym postihnutím,
   - mládež po ukončení ústavnej alebo ochrannej výchovy,
   - starí ľudia, osamelí rodičia s deťmi a mnohodetné rodiny,
   - občania marginalizovanej rómskej komunity.

2. marginalizované skupiny obyvateľstva, v najvyššej miere Rómovia, ktoré sa vyznačujú úplným sociálnym vylúčením napríklad v dôsledku straty bydliska, dlhodobej nezamestnanosti, závislosti od drog, nedostatočnej sociálnej prispôsobivosti

Pre bývanie týchto skupín obyvateľstva treba vytvárať podmienky najme v sociálnom bývaní zodpovedajúceho štandardu, alebo v prípade niektorých špecifikovaných sociálne ohrozených či vylúčených skupín v rôznych zariadeniach sociálnych služieb, v ktorých je poskytovaná osobitná sociálna alebo zdravotná starostlivosť a sú zabezpečené aj iné služby v závislosti od druhu a účelu zariadenia.

Do kategórie sociálneho bývania možno zahrnúť:

- nájomné byty vo verejnom nájomnom bytovom sektore vrátane malometrážnych bytov učených ako prvé bývanie pre mladé rodiny s tým, že nárok na takéto bývanie budú mať len domácnosti do stanovenej výšky príjmov,
- byty a iné formy bývania pre domácnosti s nízkymi príjmami a skupiny so špecifickými potrebami, ako napríklad byty pre občanov v sociálnej núdzi, s ťažkým zdravotným postihnutím, osamelých rodičov starajúcich sa o maloleté deti, mnohodetné rodiny, občanov po ukončení ústavnej alebo ochrannej výchovy, občanov s problémami sociálneho začlenenia a občanov bez prístrešia,

- byty nižšieho štandardu pre neplatičov nájomného a pre marginalizované skupiny obyvateľstva,
- byty pre bývanie starších ľudí, pričom sa bude vychádzať z majetkových pomerov budúcich užívateľov.

Pre veľmi úzko špecifikované sociálne ohrozené či vylúčené skupiny obyvateľstva je bytová otázka zabezpečená vo forme zariadení sociálnych služieb. Medzi tieto zariadenia je možné zaradiť detské domovy, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, útulky atď.
Zariadenia sociálnych služieb však neslúžia na zabezpečovanie bývania, ich prioritou je poskytovanie sociálnych služieb.

Núdza

Hmotná núdza je stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby, ktoré sa s ním posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením.

Sociálna núdza je stav, keď si občan nemôže sám zabezpečiť starostlivosť o svoju osobu, o svoju domácnosť, ochranu a uplatňovanie práv a právom chránených záujmov alebo kontakt so spoločenským prostredím najmä vzhľadom na vek, nepriaznivý zdravotný stav, stratu zamestnania.

Životné minimum je spoločensky uznaná minimálna hranica príjmov fyzickej osoby, pod ktorou nastáva stav jej hmotnej núdze.

Osobitný príjemca je obec alebo, ak je to odôvodnené, iná právnická osoba alebo fyzická osoba. Osobitného príjemcu určuje rozhodnutím ÚPSVaR. Ak osobitný príjemca zabezpečuje dávku a príspevky vo vecnej forme, je povinný ich poskytovať za cenu obvyklú a na mieste dostupnom občanovi v hmotnej núdzi. ÚPSVaR určí osobitného príjemcu, ak sa doterajšou výplatou dávky a príspevkov nedosiahol účel. ÚPSVaR určí osobitného príjemcu po jeho predchádzajúcom súhlase. ÚPSVaR uvoľní osobitného príjemcu, ak pominuli dôvody na jeho určenie. Obec je osobitným príjemcom dávky a príspevkov na základe rozhodnutia ÚPSVaR aj vtedy, ak súhlasí, že bude vykonávať funkciu osobitného príjemcu voči všetkým občanom vo svojom územnom obvode, ktorým úrad priznal dávku a príspevky právoplatným rozhodnutím. Na takýto výkon osobitného príjemcu úrad s obcou uzatvorí dohodu. Osobitný príjemca zabezpečuje dávku a príspevky v peňažnej forme alebo vo vecnej forme a je povinný ich použiť len na prospech občana v hmotnej núdzi a fyzických osôb, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú. ÚPSVaR dohliada, ako ním určený osobitný príjemca plní svoje povinnosti.

1.3. Analýza sociologických a demografických údajov

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov. Základným riadiacim dokumentom, ktorý usmerňuje všetky plánované rozvojové aktivity obce je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (PHSR obce).
PHSR obce Beckov deklaruje rozšírenú víziu obce takto:

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je rozvojovým dokumentom vypracovaným pre obdobie rokov 2007 – 2013, ktorého cieľom je dosiahnutie trvalo udržateľného hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce s dôrazom na využitie miestnych zdrojov, pri súčasnom rešpektovaní limít a zachovaní rovnováhy v jednotlivých zložkách života a životného prostredia. Úspešná implementácia PHSR môže v obci Beckov napomôcť k zlepšeniu vybavenosti obce základnou infraštruktúrou, povzbudeniu podnikateľskej aktivity, rozvoju vidieckej turistiky, efektívnemu zvýšeniu využitia miestnych daností, aktivizácii miestneho obyvateľstva, oživeniu kultúrneho, športového a spoločenského života v obci, zlepšeniu sociálnej klímy a životného prostredia. Následne na to môže realizácia opatrení stanovených PHSR generovať príjmy, a tým zvýšiť celkovú životnú úroveň obyvateľstva a zároveň postaviť pevné základy zodpovednej miestnej samosprávnosti.

Sociálna analýza je súhrn faktorov v oblasti sociálnej, technologickej, ekonomickej a politickej. Ide o problémy a zámery na celoštátnej či nadnárodnej úrovni, ktoré majú vplyv na miestny rozvoj sociálnych služieb. Jednotlivé faktory sa vzájomne ovplyvňujú a nemožno ich posudzovať oddelene.

Sociologické faktory majú najväčší vplyv na vývoj spoločnosti, a to:

- demografické zmeny – znižovanie celkového počtu obyvateľov, znižovanie počtu detí a zvyšovanie počtu seniorov;
- zmeny v životnom štýle – rýchle životné tempo, viac stresu a menej pohybových aktivít, konzumný spôsob života, nárast kriminality a drogových závislostí, zhoršujúci sa zdravotný a fyzický stav populácie, vplyv techniky a médií;
- oslabovanie tradičných ľudských hodnôt – zhoršovanie medziľudských vzťahov a komunikácie, peniaze ako meradlo hodnôt, kríza rodiny, zvyšovanie počtu rozvodov a detí narodených mimo manželstva.

Technologické faktory ovplyvnia tempo inovácií v technológiách, najmä informačných, podstatne zvyšujú produktivitu i kvalitu výroby. Z technologického hľadiska došlo k výraznému zlepšeniu kvality zariadení a objektov pre sociálne účely, s tým však súvisí aj nárast financií potrebných na ich získanie, prevádzku a údržbu. Postupná informatizácia spoločnosti spôsobuje, že informácie z akejkoľvek oblasti sú šírené a dostupné rôznym spôsobom. V súčasnosti je možné poskytovať sociálne služby s využitím telekomunikačných technológií.

Ekonomické faktory svojimi zmenami za posledných dvadsať rokov ovplyvnili vývoj celej spoločnosti. V oblasti služieb vo verejnom záujme došlo k zmenám systému v oblasti organizácie, riadenia aj financovania. Od 1. júla 2002, kedy sa začala decentralizácia verejnej správy, prešli sociálne zariadenia a služby do pôsobnosti samospráv. Zariadenia získali viac kompetencií, v súčasnosti majú možnosť uchádzať sa o finančné prostriedky z fondov EÚ.

Politické faktory určuje parlament a vláda zákonmi a programovými vyhláseniami alebo rozhodnutiami, ako sú vstúpenie do EÚ a NATO, zavedenie eura na Slovensku. Programovým vyhlásením z augusta 2006 Vláda SR sa zaviazala poskytovať pre obyvateľov taký sociálny program, ktorý bude garantovať udržanie a rozvoj ľudských, hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv smerujúcich k dôstojnej životnej úrovni každého človeka. Systém sociálnej politiky bude nastavený tak, aby bol sociálne spravodlivý, transparentný, trvalo finančne udržateľný a aby zabezpečil rovnosť príležitosti. K prioritám vlády v sociálnej oblasti patrí politika zamestnanosti, pracovné vzťahy a sociálny dialóg, sociálne zabezpečenie, podpora rodiny, podpora rodovej rovnosti a efektívnosti inštitúcií.

Poloha obce:

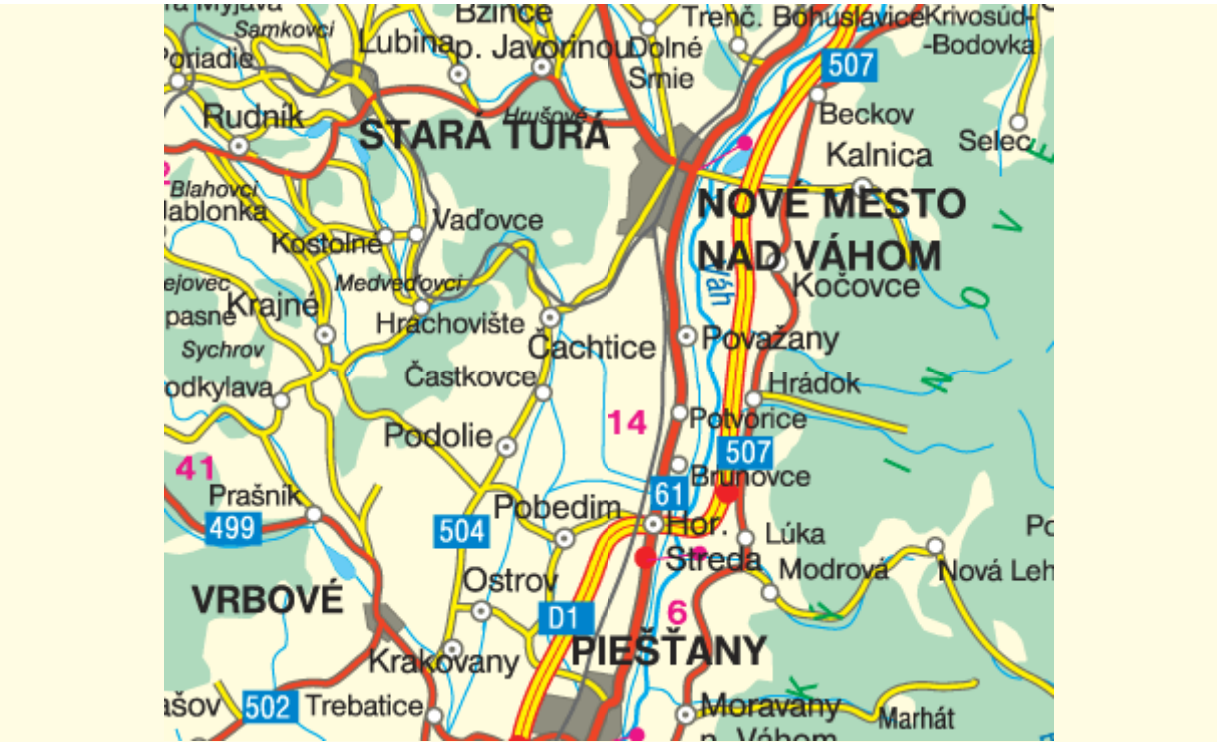

Obec Beckov leží na styku Trenčianskej kotliny s Podunajskou nížinou a Považským Inovcom v tzv. Beckovskej bráne na nive Váhu. Celková výmera územia obce je 2 863 ha. Intravilán obce leží v nadmorskej výške od 186 m n. m. – do 544 m n. m., stred obce vo výške 190 m n. m., územie sa zaraduje do klimaticky teplej oblasti, suchej klímy, s miernou inverziou teplôt. Západnú plochú časť chotára tvoria štvrtohorné náplavy Váhu, východnú pahorkatinnú až vrchovinnú časť druhohorné vápence. Priemerná ročná teplota je 9 °C, priemerný ročný úhrn zrážok je 600-900 mm. Prevládajú rendziny a nivné pôdy. Chotár obce sa využíva prevažne na poľnohospodárske účely.

Poloha obce je veľmi výhodná vzhľadom na to, že obec sa nachádza v blízkosti okresného mesta v malebnej lokalite, preto je možné ju považovať za obec s veľkým potenciálom rozvoja, rekreácie a agroturistiky. Obec Beckov je súčasťou okresu Nové Mesto nad Váhom, je členom mikroregiónu „Beckov - Zelená Voda - Bezovec“ a územne patrí do Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Vznik obce:

Na území dnešnej obce Beckov bolo sídlisko lužickej kultúry z mladšej doby bronzovej, dôkazom je kostrový hrob so zlatými predmetmi zo 4. storočia n. l. Hrad Beckov je doložený okolo roku 1200 v Anonymovej kronike, listinne je doložený z roku 1208 a z roku 1264. Názov obce je doložený z roku 1200 (Anonymus) Blundus, z roku 1208 ako Blundix, z roku 1264 ako Bolonduch, začiatkom 14. storočia ako Bolondoc, z roku 1332 ako Bolondug, z roku 1388 ako Galaucz sive Beczkow, z roku 1385 ako Bolunduz, z roku 1431 ako Beczkow, maďarsky Beckó.

Hrad patril kráľovi, od roku 1388 Stiborovi zo Stiboríc, potom Bánfyovcom, neskôr Mednyánszkovcom, Pongrácovcom a iným. V roku 1599 ho obliehali Turci. V 18. storočí bol opustený, v rokoch 1727 a 1804 vyhorel. V 14. storočí bol Beckov mestečkom na zákupnom práve. V rokoch 1398 a 1477 sa spomínajú mestské hradby, v roku 1520 jarmočné právo. V 17. storočí tu jestvovali cechy súkenníkov a čižmárov, neskôr i mlynárov.

V roku 1598 mal 218 domov, v roku 1720 mal rozsiahle vinice a 99 daňovníkov, z toho 78 želiarov, v roku 1784 mal 247 domov a 1841 obyvateľov, v roku 1828 mal 215 domov a 1670 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom, vinohradníctvom, ovocinárstvom a chovom dobytka. V 18. storočí mal Beckov 58 remeselníkov a obchodníkov, hlavne súkenníkov. V roku 1917 založili potravné družstvo. Po roku 1918 sa zamestnanie obyvateľov nezmenilo, z remesiel boli na prvom mieste drevárske. Rozšírené bolo ovocinárstvo.

Charakter zloženia obyvateľstva prešiel početnými zmenami zapríčinenými osídľovaním v krízových rokoch.

1.3.1. Obyvateľstvo

V obci Beckov podľa posledných údajov k 1. 10. 2012 býva 1 364 obyvateľov. Štatistické údaje o vývoji počtu obyvateľov nám ukazujú že nárast obyvateľstva sa mení rozvojom hospodárstva v regióne a v poslednej dobe badať po náraste ustálenie počtu obyvateľstva. Podrobný vývoj obyvateľov obce ukazuje tabuľka č. 2.

Obyvatelia obce: národnostne dominantná - slovenská národnosť (98,90%), ďalej, národnosť česká 0,80 % a iná 0,62 %. Rómska komunita nie je a je ťažké štatisticky vykázať, nakoľko sa hlásia buď k slovenskej alebo inej národnosti. Obyvatelia obce boli v minulosti prevažne poľnohospodári a remeselníci. Podľa ŠÚ 2010 v obci žilo 1 330 obyvateľov, z toho 717 žien (53,91%) a 613 mužov (46,09%).

Tabuľka č. 1 Obyvateľstvo podľa vekovej štruktúry

Vek	Počet	% zastúpenia
0 – 14	187	14,06%
15- 60 muži	416	
15- 59 ženy	378	59,70%
60 – viac	349	26,24%
SPOLU:	526	100,00%

Index starnutia: 186,63
Zdroj: ŠÚ SR 2010

Tabuľka č. 2 Vývoj počtu obyvateľov obce Beckov

Rok	Počet obyvateľov
1991	1 373
2001	1 367
2004	1 367
2006	1 342
2007	1 291
2008	1 307
2009	1 337
2010	1 330
2011	1 375
2012	1 364

Vo vekovej štruktúre obyvateľstva obce v dôsledku menšieho počtu obyvateľov predproduktívnom veku oproti poproduktívnym môžeme očakávať demografický problém prestarnutie obyvateľstva, ktorý prinesie problém v sociálnej starostlivosti obyvateľstva.

Tabuľka č. 2. A. Počet obyvateľov v rokoch 2000,2005-2012

OBEC BECKOV	**2012**	**2011**	**2010**	**2009**	**2008**	**2007**	**2006**	**2005**	**2000**
Počet obyvateľov	1364	1364	1325	1325	1302	1292	1339	1331	1362
Deti od 0 - 17 rokov	309	278	261	247	232	246	253	259	259
Dospelí 18-60 rokov	839	820	802	784	771	772	712 *	709*	748*
Seniori nad 61 rokov	216	266	262	294	299	274	374	378	355

*2006 – ženy do 55 rokov
Zdroj: Matrika Ocú

1.3.2. ŠKOLSTVO

V obci Beckov sa nachádzajú výchovné zariadenia základná škola a materská škola. Školská výchova podľa dostupných údajov sa traduje už od druhej polovice 18. storočia.

Základná škola

Základná škola s celodennou prevádzkou bola odovzdaná do zriaďovateľskej právomoci obce v roku 2002. Oficiálny názov školy je Základná škola s materskou školou J. M. Hurbana, Beckov. Výchovno-vzdelávací proces prebieha podľa platných učebných osnov a štandardov jednotlivých predmetov na I. stupni podľa základného variantu a štátneho vzdelávacieho programu I. stupňa základnej školy ISCED1, na II. stupni podľa druhého variantu učebných plánov a štátneho vzdelávacieho programu II. stupňa základnej školy ISCED2. Prevádzka školy je jednosmenná, popoludní prebieha výchovno-vzdelávacia činnosť v oddelení ŠKD, záujmová činnosť a organizované aktivity najmä športového charakteru.
Popri základnej škole je zriadená aj **Školská jedáleň** a žiaci majú zabezpečenú teplú stravu. V rámci mimoškolských aktivít existuje **Školský klub detí**, ktorý ponúka jeho členom rôzne formy trávenia voľného času. Škola využíva od roku 2001 internet a informačné a komunikačné technológie. Škola sa úspešne uchádza o rôzne projekty na získanie finančných prostriedkov na zvýšenie kvality výchovy, čo sa odzrkadľuje na úspešnosti žiakov na rôznych súťažiach a olympiádach. V roku 2009 prebehla rozsiahla rekonštrukcia na budovách školy.

Počet žiakov v základnej škole je 146.

Materská škola

Materská škola v Beckove funguje už od roku 1947.
Pre deti predškolského veku zabezpečujú celodennú starostlivosť v obci Beckov. V materskej škole pracujú kvalifikovaní pedagogickí zamestnanci, ktorí pripravujú pre deti bohatý edukačný program.
Budova materskej školy je umiestnená v areály s dostatkom zelene, ideálne pre celodenný pobyt detí. Materskú školu navštevujú deti vo veku od 3 - do 6 rokov.

Počet deti v materskej škole je 37.

Zo sociálneho hľadiska existencia pedagogického dozoru v obci kladne vplýva na dospievajúcu mládež.

1.3.3. Služby

V obci je zastúpenie najmä drobných živnostníkov. Ich existencia na území obce značne vplýva na finančné možnosti obce a obyvateľstva. Všetky podnikateľské subjekty pôsobia na komerčnej báze. Niektorí podnikatelia majú len sídlo v obci a svoju podnikateľskú aktivitu vykonávajú mimo obce

Tabuľka č. 1 Odvetvová štruktúra subjektov pôsobiacich v obci

Odvetvie	Počet prevádzok
Poľnohospodárstvo	19
Maloobchod	16
Služby	143
Spoločnosti	35

Zdroj: Vsetkyfirmy.sk

Miera ekonomickej aktivity v obci je okolo 55 %, časť obyvateľstva je napojená na štátne sociálne dávky. Narastá skupina občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami. Vyše 50 % ekonomicky aktívnych obyvateľov odchádza za prácou mimo obce. Chýbajú možnosti zamestnávať obyvateľov s najnižším vzdelaním.

Zdravotníctvo, kultúra, šport

Podmienky v obci pre aktívny spoločenský život sú priaznivé, zúčastňujú sa na ňom všetky vekové kategórie, od detí po seniorov.
Zoznam spoločenských organizácií: Poľovnícke združenie Hurban Beckov, DHZ Beckov, ZO Jednoty dôchodcov Slovenska Beckov, Obecný Športový klub Slovan Beckov, Matica Slovenská MO, Slovenský červený kríž, Urbárska spoločnosť, Motoklub-Beckov, Slovenský zväz ochrancov prírody a krajiny, ZZ Hrad Beckov, OZ Jozefa Miloslava Hurbana, Slovensko-Ruský spolok, Kynologický klub, Cromagnon klub...

Športovo-rekreačné zariadenia: Futbalové ihrisko, telocvičňa ZŠ, kolkáreň, tenisové kurty, hradné bralo, poľovnícky areál Tehelňa, telocvičňa KD, kúria Beckov, motokrosový areál, klub pri parku.
Športovo-rekreačné aktivity: futbal, stolný tenis, volejbal, turistika, cykloturistika, skalolezectvo, kulturistika, motokros, bowling, biliard, tenis, zumba.
Športovo-rekreačné podujatia: Futbalový turnaj, stolnotenisový a volejbalový turnaj, hasičská súťaž, motokrosové preteky, poľovnícke preteky v streľbe.

Kultúrne zariadenia: Kultúrny dom, obecná knižnica, klub pri parku, Beckovský hrad.
Kultúrne aktivity: Fašiangy, Beckovské zimné slávnosti, karneval, MDD, Deň matiek, Deň otcov, Lampiónový sprievod, Hodová zábava, Beckovské slávnosti, tanečné zábavy, výstava ovocia, stretnutie s dôchodcami a jubilantmi, Mikuláš, Vianočné trhy, Silvester.
Obec na informovanie obyvateľov o dianí v obci vydáva obecné noviny Beckovské noviny, má vlastnú web-stránku (www.obec-beckov.sk), obecný rozhlas a informačné tabule v obci.

V obci je zdravotné stredisko s tromi ambulanciami (ambulancia pre dorast, praktický lekár pre dospelých, zubná ambulancia) a lekáreň.
Revitalizácia obce je zabezpečená permanentnou prípravou a realizáciou nových projektov.

V obci sú vytvorené podmienky na uskutočňovanie rôznych obecných alebo spoločenských kultúrnych a športových podujatí, ktoré poskytujú občanom i turistom vhodné a príťažlivé prostredie na stretávanie sa pri rôznych príležitostiach pre aktívne trávenie voľného času - napríklad na Beckovskom hrade, ktorý poskytuje špeciálne aktivity a podujatia viazané na toto turistami vyhľadávané miesto.

1.3.4. Nezamestnanosť

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo dochádza denne za prácou, pracuje v priemyselnej výrobe, v poľnohospodárstve, vo verejnej správe a samospráve, v štátnych službách a s nimi súvisiacimi službami.

Štatistické údaje v tejto oblasti sú dosť relatívne čísla. Každá inštitúcia si vedie svoju vlastnú štatistiku podľa vlastných kritérií. Obec nemá k dispozícii informácie o zamestnaní svojich občanov, k dispozícii sú iba údaje z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý vedie evidenciu uchádzačov o zamestnanie (tento údaj však nezahŕňa celkový počet nezamestnaných z dôvodu chýbajúcich údajov o dobrovoľne nezamestnaných). Taktiež nie je k dispozícii údaj o počte osôb, ktorí pracujú v zahraničí.

Skrytú nezamestnanosť, t.j. nezamestnanosť ľudí, ktorí nie sú evidovaní ako uchádzači o zamestnanie, alebo boli z evidencie z rôznych dôvodov vyradení, nie je možné zistiť. Taktiež počet evidovaných nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie nekorešponduje s počtom občanov nachádzajúcich sa v hmotnej núdzi.

Najmenšie šance umiestniť sa na trhu práce majú hlavne starší občania nad 50 rokov, taktiež absolventi škôl, občania so zmenenou pracovnou schopnosťou, občania s nízkou úrovňou vzdelania a dlhodobo nezamestnaní. Kým pre starších ľudí je typické, že nie sú schopní pružne reagovať na zmenu trhu práce, absolventi škôl majú problém nájsť si svoje prvé zamestnanie kvôli nedostatočnej praxi.

Z dostupných informácií bol zostavený prehľad o miere nezamestnaných:

Rok:	Miera nezamestnaných:
2001	6,51 %
2009	3,69 %
2010	4,29 %
2011	4,65 %
2012	2,79 %

ÚPSVaR Nové Mesto nad Váhom

Uvedené údaje odzrkadľujú nástup trendu, na jednej strane pozitívneho, že región drží nezamestnanosť na nižšej úrovni ako je celoslovenský priemer, ale na druhej strane badať odliv obyvateľstva za prácou z nášho územia. Počet uchádzačov sa bude pravdepodobne ešte zvyšovať z dôvodu redukovania prevádzok nielen v obci, ale aj v širokom okolí. V dôsledku tejto skutočnosti obec zaznamenáva nepriaznivý trend vo vývoji ekonomiky, a preto by mal podporovať aktivity podnikateľského sektora pri vytvorení nových pracovných miest.

1.3.5. Sociálne znevýhodnené skupiny

Cieľovým zameraním sociálnej práce je nielen jednotlivec, ale najmä skupina, komunita a sociálne prejavy, ktoré sa ich týkajú. Ide o subjekt, ktorý je definovaný spoločným znakom odvodeným od sociálneho znevýhodnenia, t.j. od znaku, ktorý ho posúva do polohy závislosti na iných osobách alebo na štátnych opatreniach. Celkový počet obyvateľov komunity má trvale klesajúcu tendenciu, čo preukazuje úbytok populácie ako aj migráciu, tento vývoj z dlhodobého hľadiska môže pôsobiť problémovo aj na oblasť sociálnych služieb. Veková štruktúra, ktorá je v súčasnosti relatívne stabilizovaná, má vzhľadom k vysokému rastu indexu starnutia a indexu ekonomickej závislosti, jednoznačnú tendenciu ďalšieho a trvalého nárastu poproduktívnej kategórie populácie v komunite, čo je vo väzbe na ďalšie skutočnosti významným faktorom a indikátorom pre plánovanie sociálnych služieb, pri ktorých je nevyhnutné venovať vzrastajúcu pozornosť práve tejto vekovej kategórii, nakoľko starnutie nie je možné žiadnym spôsobom zastaviť.

Z dostupných demografických údajov na základe štatistického predpokladu sme vypočítali počet občanov, ktorí budú potrebovať istú formu sociálnej pomoci, prípadne sociálnych služieb. Použili sme pri tom orientačné údaje, ktoré vymedzujú potrebu sociálnych služieb vo vzťahu k veku, miere závislosti na pomoc inej fyzickej osoby pri sebaobsluhe a od zdravotného postihnutia.

Sociálne znevýhodnené skupiny v našej obci môžeme rozdeliť na:

a) seniori
b) nezamestnaní
c) deti a mládež
d) zamestnanci s nízkym vzdelaním
e) uchádzači o zamestnanie so zdravotným postihnutím
f) občania so sociálnymi a spoločenskými problémami.

Obec sa v rámci svojich možností snaží kompenzovať určité sociálne znevýhodnenie.

Sociálne dávky

V minulosti bola hodnota sociálnej dávky často krát vyššia ako minimálna mzda či iný príjem. V novom systéme dávky v hmotnej núdzi a príspevky k dávke motivujú občana zmeniť jeho sociálnu a životnú situáciu.

Hlavným cieľom týchto zmien je, aby si ľudia vlastným pričinením, aktivitou či majetkom pomohli a neboli závislí od sociálnych príjmov.

Pomoc v hmotnej núdzi upravuje zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a zákon o zmene a doplnení niektorých zákonov, platných od 1. 1. 2004.

Hmotná núdza je stav, keď príjem občana a osôb, ktoré sa s ním spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a tieto osoby si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením.

Jednorazovú dávku v hmotnej núdzi možno poskytnúť občanovi v hmotnej núdzi a fyzickým osobám, ktoré s ním spoločne posudzujú, ktorým sa vypláca dávka a príspevky najmä na:

- úhradu mimoriadnych výdavkov na nevyhnutné ošatenie;
- základné vybavenie domácnosti;
- zakúpenie školských potrieb pre nezaopatrené dieťa;
- na mimoriadne liečebné náklady;

túto dávku možno poskytnúť do výšky preukázaných skutočných nákladov, najviac však do výšky trojnásobku životného minima. V súčasnosti dávku môže vyplácať obec.

Deti poberateľov dávky v hmotnej núdzi majú nárok na dotáciu na stravu. Dotáciu na stravu môžu čerpať žiaci základných škôl a deti v materských školách.

SENIORI

Identifikácia problémov:

- vyhľadávacia činnosť občanov odkázaných na sociálnu pomoc je zabezpečená (sociálna pracovníčka, sociálna komisia) ;
- terénna sociálna služba je zabezpečená na báze dobrovoľníctva;
- osamelí seniori so zdravotnými problémami – obec / SPO poskytuje sociálne poradenstvo a poskytuje alebo zabezpečuje aj iné sociálne služby podľa potreby;
- informácie o poskytovateľoch sociálnych služieb prístupné na OcÚ v rámci základného sociálneho poradenstva;
- bezbariérovosť v obci - nie je vyriešená;
- miestna legislatíva - nie je úplná.

Služby určené seniorom sú poskytované občanom, ktorí dosiahli vek rozhodujúci pre priznanie starobného dôchodku a ocitli sa v situácii vyžadujúcej podporu komunity. Túto skupinu je možné charakterizovať týmito spoločnými prejavmi:

- predlžovanie individuálneho aj priemerného veku;
- nárast miery chorobnosti, a tým aj závislosti na sociálnej pomoci;
- vdovstvo a vdovectvo – skôr, či neskôr strata životného partnera a s tým súvisiace sociálne a ekonomické zmeny;
- stále existujúci využiteľný potenciál jedincov k aktivitám vo svoj prospech aj v prospech komunity.

Z hľadiska početnosti ide i jedinú sociálnu kategóriu populácie v SR, ktorá má trvale a prirodzene vzostupnú tendenciu svojho rastu v porovnaní k pomeru k ostatným kategóriám populácie komunity.

Podľa údajov ŠÚ SR máme k dispozícii tieto údaje:

Počet obyvateľov	predprod. vek/%	produktívny vek/%	poproduk. vek/%
2001/ 1 367	234/17,12%	758/55,45%	375/27,43%
2009/ 1 337	190/14,21%	798/59,69%	349/26,10%
2010/ 1 330	187/14,06%	794/59,70%	349/26,24%

Zdroj: statistics.sk

Občania nad 60 rokov tvoria vyše 26 % z celkového počtu obyvateľov, to znamená, že tvoria najväčšiu skupinu odkázanú alebo perspektívne odkázanú na sociálne služby. Keď porovnáme jednotlivé roky, tak vidíme, že počet ľudí predproduktívneho veku z roka na rok klesá a počet poproduktívnych v každom roku prevyšuje počet predproduktívnej populácie aj pri náraste obyvateľstva. Podľa prepočtov bude opatrovateľskú službu v blízkej budúcnosti permanentne potrebovať 5 – 7 obyvateľov a umiestnenie v sociálnom zariadení 4 osoby.

Obec vytvára technické a materiálne podmienky na činnosť základnej organizácie **Jednoty dôchodcov Slovenska** v obci Beckov, ktorá má 128 členov a organizuje pre seniorov kultúrno-spoločenské aktivity v obci. Príspevok pre Klub dôchodcov z rozpočtu obce na rok 2012 bol vo výške 500 €. Svojou aktivitou inšpiruje aj mladšiu generáciu v obci.

<u>Opatrovateľská služba</u>

Opatrovateľská služba je starostlivosť poskytovaná v prirodzenom sociálnom, teda domácom prostredí fyzickej osobe odkázanej na poskytovanie tohto druhu sociálnej služby. Zatiaľ je to jediný druh terénnej formy sociálnych služieb v komunite obce pre kategóriu seniorov, ktorá bola poskytovaná obcou. Obsah a rozsah poskytovania opatrovateľskej služby je zameraný na samotnú fyzickú osobu odkázanú na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách a jej stupeň odkázanosti je najmenej II. Opatrovateľská služba zabezpečuje poskytovanie obslužných činností a ďalších činností podľa potrieb fyzickej osoby v závislosti od jej nepriaznivého zdravotného stavu alebo ťažkého zdravotného postihnutia. Poskytuje sa v časovo presne vymedzenom rozsahu, najmenej dvoch hodín denne podľa dohody s fyzickou osobou a jej zaradenia do stupňa odkázanosti. V obci je poskytovanie opatrovateľskej služby v pohotovostnom režime pre potenciálnych prijímateľov sociálnej služby. Opatrovateľská služba v prípade potreby je zabezpečená prostredníctvom neziskovej organizácie Spoločná úradovňa samosprávy, n. o., Hviezdoslavova 36, 915 01 Nové Mesto nad Váhom.
Táto služba je zapísaná do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja pre neziskovú organizáciu SÚS.

Jedáleň pre dôchodcov – v obci nefunguje ako samostatná organizácia, stravovanie pre obyvateľov je zabezpečené zo školskej jedálne. V súčasnosti stravu odoberá 9 stravníkov. Postup a podmienky pri poskytovaní stravovania dôchodcom a zdravotne postihnutým občanom v obci **nie** sú ošetrené VZN.

Obec nedopláca ekonomicky oprávnené náklady za obyvateľov obce umiestnených v sociálnych zariadeniach.

Vlastná legislatíva na poskytovanie sociálnej služby je vypracovaná a schválená obecným zastupiteľstvom s účinnosťou od 1. 1. 2011, doplnené s dodatkom č. 1/2012 účinnosťou od 1. 7. 2012.

Treba vypracovať a schváliť nasledovné :

VZN o poskytovaní stravovania dôchodcom a zdravotne postihnutým občanom.

Na základe vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 532/2002, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie **treba vyriešiť bezbariérovosť v obci**.

NEZAMESTNANÍ a ZAMESTNANCI S NÍZSKYM VZDELANÍM

Identifikácia problémov

- skupina občanov stratila záujem o prácu a zamestnanie
- chýbajú možnosti zamestnať obyvateľov s nízkym vzdelaním
- chýba systém motivácie a sprevádzania pre rozvoj zamestnanosti – agentúra podporovaného zamestnávania, príležitostných prác, podporovanej práce
- narastá skupina občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami
- nie je vybudované prepojenie a presun informácií medzi občanmi, samosprávou odborníkmi, ÚPSVaR

V spolupráci s ÚPSVaR Nové Mesto nad Váhom, obec organizuje verejnoprospešné práce alebo menšie obecné služby. V rámci tejto činnosti podporuje udržiavanie pracovných návykov u osôb, ktoré majú problém uplatniť sa na trhu práce. Dlhodobo nezamestnaní občania sa stávajú čoraz väčším problémom. Najčastejším dôvodom dlhodobého zotrvávania v režime nezamestnanosti je ich nedostatočné alebo minimálne vzdelanie a nízka zručnosť pre potreby trhu práce. Túto skupinu nezamestnaných charakterizuje predčasné ukončenie vzdelania, nevyhovujúca kvalifikácia z pohľadu ponuky voľných pracovných miest, strata pracovných návykov a motivácia pracovať, čím sa stavajú neuplatniteľným na trhu práce. U dlhodobo nezamestnaných klesá s časom aj sebavedomie, a tým aj schopnosť prezentovať sa pred potenciálnym zamestnávateľom.

Podprogram Aktivačné služby – Malé obecné služby sa týka aktivít v obci, údržby verejných priestranstiev, obecných budov, zberu separovaného odpadu v obci, prostredníctvom nezamestnaných občanov pracujúcich v obci v rámci aktivačných prác a zamestnaných v spolupráci s úradom práce. Financie na túto činnosť sú zabezpečené z ÚPSVaR Nové Mesto nad Váhom. V súčasnosti jeden z obyvateľov obce je zapojení do týchto aktivít obce.

Proces poklesu nezamestnanosti sa snaží ÚPSVaR podporovať organizovaním rekvalifikačných kurzov tak, aby spĺňali požiadavky budúcich zamestnávateľov a zároveň uchádzačov o zamestnanie, ale aj zamestnávateľov motivovať prostredníctvom aktívnych opatrení na trhu práce – zákon o službách zamestnanosti č. 5/2004

DETI A MLÁDEŽ

Identifikácia problému

- vyhľadávacia činnosť sociálne slabších rodín s deťmi, ktoré potrebujú pomoc – zabezpečená školou, sociálnou pracovníčkou obce, pediatričkou, členkami SK
- možné stravovacie problémy detí zo sociálne slabších rodín
- nevhodné trávenie voľného času
- rodiny s deťmi sú často na hranici životného minima
- chýba miestna legislatíva

Obec poskytuje možnosti na zmysluplné trávenie voľného času aj deťom a mládeži. V obci sú činné – okrem školských krúžkov (hudobný kurz, divadelný krúžok, volejbalový, florbal...) a Školského klubu detí pri ZŠ s MŠ J.M. Hurbana - športové, spoločenské i cirkevné organizácie, ktoré sa venujú cieľavedome deťom a mládeži, napr. Obecný športový klub vychováva a pripravuje futbalové družstvá žiakov a dorastu, v rámci OŠK je aktívny stolnotenisový a kulturistický oddiel; katolícke združenie NODAM sa venuje deťom a mládeži, evanjelická cirkev pracuje s deťmi a mládežou počas piatkových aktivít pre mládežníkov a v sobotňajšej besiedke pre deti; motokrosový klub pripravuje mladých pretekárov... Oblasť kultúry, uchovávania a rozvíjania kultúrneho dedičstva je usmerňovaná a rozvíjaná činnosťou kultúrnej komisie pri obecnom úrade a koordinovaná pracovníčkou úradu, ktorá má na starosti organizovanie a spoluprácu pri usporiadaní kultúrnych podujatí v obci. Obec svojou činnosťou v oblasti kultúry zapája mladých ľudí do tvorby rôznorodých kultúrnych a športových podujatí, a tak sa snaží v obci udržiavať, podporovať a rozvíjať kultúrne a duchovné hodnoty, starať sa o národné kultúrne dedičstvo, rozvíjať miestne a celonárodné hodnoty a tradície, podieľať sa na vytváraní nových, podporovať a rozvíjať na dobrovoľnej báze tvorivé záujmovo-umelecké, vzdelávacie a voľno časové aktivity jednotlivcov i rôznych skupín obyvateľstva.

V obci je možnosť športového vyžitia mládeže na vysokej úrovni.

Výborná je vzájomná spolupráca Obecného úradu v obci Beckov so školou. Deti sa aktívne zapájajú do podujatí organizovaných obcou, napr. pre dôchodcov, pre matky

na Deň matiek... Sú pre ne organizované Mikulášske oslavy, fašiangový karneval, Deň detí...

Obec nemá vypracovanú vlastnú legislatívu na podporu detí so sociálne slabších rodín. Zásady poskytovania finančnej podpory pri stravovaní sociálne odkázaných detí v školskej jedálni v prípade potreby je riešené s prostredníctvom ÚPSVaR.

Obec má vypracované zásady poskytovania finančnej podpory pri narodení dieťaťa. Podpora je vo výške 100 €. Podmienky určí miestna legislatíva VZN č. 5/2007 účinnosťou od 1. 1. 2008.

Obec momentálne má 4 deti umiestnené v náhradnej rodinnej starostlivosti. V detských domovoch a v reedukačnom zariadení nemá umiestnené deti.
Obec nemá vypracovanú vlastnú legislatívu ohľadne sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately na riešenie krízovej situácií v rodine a na ochranu práv a právom chránených záujmov detí. Obec poskytuje pomoc v naliehavých prípadoch, ak je život dieťaťa ohrozený, alebo je ohrozený jeho psychosomatický vývoj.

Treba vypracovať a schváliť:

VZN na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.
Zásady poskytovania finančnej podpory detí zo sociálne slabších rodín.

ZDRAVOTNE POSTIHNUTÍ

Identifikácia problému

- vyhľadávacia činnosť občanov so zdravotnými problémami, ŤZP – zabezpečená SPO, členkami SK;
- informovanosť o poskytovateľoch sociálnych služieb – je zabezpečená SPO;
- prepojenie a presun informácií medzi občanmi, samosprávou, odborníkmi – je zabezpečené činnosťou SPO, SK, Jednoty dôchodcov, zdravotného strediska, školy, Beckovských novín...
- možnosť zamestnať zdravotne postihnuté osoby - nevyužitá
- nie je vyriešená bezbariérovosť v obci
- chýba miestna legislatíva – zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách
- rehabilitačné stredisko – je v okresnom meste

Skupina občanov, ktorej sociálne problémy vznikajú ako následok ich zdravotného postihnutia, ktoré sú buď vrodené alebo získané úrazom, či chorobou počas ontogenézy.

Z kritériálneho hľadiska charakteru postihnutia rozdeľujeme občanov so zdravotným postihnutím do 5 základných kategórii:

- mentálne a psychické postihnutia
- zmyslové postihnutia

- postihnutia pohybového aparátu
- kombinované postihnutia
- ostatné postihnutia (mnohé majú charakter civilizačných ochorení).

Každá z uvedených kategórii postihnutí má rozdielne dopady na sociálne následky postihnutia, a tým aj na špecifické potreby a formy pomoci spoločnosti pri ich uspokojovaní. Zákon o sociálnych službách venuje dostatočný priestor v oblasti poskytovania sociálnych služieb čo sa týka sortimentu ich druhov ako aj foriem poskytovania. Mimo oblasť sociálnych služieb je najdôležitejším právnym predpisom v novej legislatíve podpora sociálneho začlenenia fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti.

V spolupráci s ÚPVSaR je možnosť vytvorenia chránenej dielni pre zamestnanie zdravotne postihnutej osoby. Zároveň je potrebné zvyšovanie informovanosti o možnosti zamestnávania sociálne vylúčených občanov v podnikateľskom sektore.

V obci nefunguje miestna organizácia Zväzu postihnutých osôb.

Treba vypracovať a schváliť nasledovné:

VZN, ktorým sa určuje postup pri poskytovaní stravovania dôchodcom a zdravotne postihnutým občanom v obci.

V spolupráci MO zdravotne postihnutých a na základe vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 532/2002, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie treba vyriešiť bezbariérovosť v obci.

OBČANIA SO SOCIÁLNYMI A SPOLOČENSKÝMI PROBLÉMAMI

Identifikácia problému

- vyhľadávacia činnosť občanov odkázaných na pomoc – je zabezpečená SPO, SK, škola...
- preventívne sociálne opatrenia a financie – v okresnom a krajskom meste sú vhodné poradne a ambulancie;
- skupina občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami
- skupina občanov stratila záujem o prácu a zamestnanie;
- informácie pre občanov o možnostiach sociálnej pomoci sú dostatočné a na požadovanej úrovni;
- násilie v rodinách spojené so závislosťou na alkohole a psychickými ochoreniami;
- pasivita občanov riešiť veci verejné;
- vandalizmus, násilie, drogové závislosti, alkohol.

Svojím zložením ide o najrôznorodejšiu sociálnu skupinu, preto aj potreby, prístupy, formy a nástroje sociálnej pomoci vo vzťahu k tejto sociálnej skupine sú veľmi rôznorodé. K tejto sociálnej skupine zaraďujeme:
- občanov bez prístrešia
- občania prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a ústavu na výkon väzby
- dlhodobo nezamestnaní občania
- občania spoločensky neprispôsobiví
- závislí občania.

Vzhľadom k rôznorodosti skupiny a neexistencii štatistických údajov v požadovanej štruktúre a skladbe je možné počet skupín a zvlášť v niektorých jej kategóriách len odhadnúť. Kategória, ktorá z tejto cieľovej skupiny potenciálnych klientov si vyžaduje osobitnú pozornosť, analýzu a prístup. Táto skupina ľudí patrí medzi najviac ohrozené sociálnou exklúziou. Ich sociálna situácia už dlhodobo determinuje vysoká miera nezamestnanosti, najmä dlhodobej, závislosť na dávkach sociálneho systému, nízka úroveň vzdelania a bývania, nezodpovedný prístup k životu a požívanie návykových látok vo zvýšenej miere. Treba podotknúť, že dlhodobé sociálne dávky a príspevky udržiavajú ľudí v pasivite, nevplývajú na ľudí motivačne, aby zmenili svoju sociálnu a životnú situáciu.
Obec v rámci svojich finančných možností môže podporovať ich začlenenie do spoločnosti. Ak vezmeme prevenciu ako celok od sekundárnej po primárnu, ako predchádzanie vzniku nežiaducich spoločenských situácií včasným odstraňovaním ich príčin, tak zameranie sociálnej prevencie by malo byť najvyšším princípom predchádzania patologických javov a krízovým situáciám rodinách. Obec poskytuje ako jednorazovú dávku v hmotnej núdzi odkázaným v obci, návrh v rozpočte obce na rok 2012 je vo výške 1000 €.
Treba zvážiť možnosť vytvorenia osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi, aby sa dávky sociálneho systému využívali na ten účel, na ktorý sú poskytované štátom. Vyhľadávanie, nápravné a rehabilitačné postupy na dosiahnutie pozitívnej zmeny spadajú pod kompetencie úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ďalších štátnych orgánov a samosprávy, aby mohli v súčinnosti s rodinou zabezpečiť základné životné podmienky. Na to, ale v samospráve často nie je dostatok vzdelaných a odborne fundovaných sociálnych pracovníkov a problém je aj v nízkej výkonnosti ekonomiky, ktorá nedokáže zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov na sociálnu prevenciu.
Počet osôb sociálne odkázaných a dôchodcov s nízkymi príjmami je v obci 141 (stav k 31.8.2011).

1.4. Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb

Pri spracovaní analýzy vychádzame z manuálu, ktorý vypracoval kolektív autorov Socioklubu: „Metodika sociodemografickej analýzy vybavenosti územných celkov službami sociálnej starostlivosti. Obce, města, regiony a sociální služby,Praha, 1977.
Zvolená metóda analýzy umožňuje porovnať predpokladanú potrebu sociálnych služieb s existujúcimi službami pre identifikované skupiny občanov a určiť:
- dostatkovosť / nedostatkovosť jednotlivých druhov a typov sociálnych služieb
- proporcionálnosť / vyváženosť rozloženia sociálnych služieb.

Sociálna infraštruktúra je určená na uspokojovanie potrieb obyvateľstva. Jej rozmiestňovanie je spojené so štruktúrou osídlenia ako aj veľkosťou obce. Zameranie a koncentrácia zariadení sociálnej infraštruktúry je priamo spojená s potrebou racionalizovať dostupnosť k nej, stanoviť ich optimálnu kapacitu vo vzťahu k dopytu. Zmenou spoločensko-ekonomického systému došlo k prerozdeleniu zdrojov a financovanie sociálnej infraštruktúry medzi štátnu správu, miestnu a regionálnu samosprávu a súkromný sektor. Sociálne služby pre túto sociálnu skupinu v súčasnosti zabezpečuje aj rodina s využitím ďalších systémov sociálneho zabezpečenia a pomoci cez štátne sociálne dávky. Na koordináciu sociálnej služby obec má vytvorenú funkciu sociálneho pracovníka – na posúdenie problému fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, poskytnutie základných informácií o možnostiach

riešenia problému ako základné sociálne poradenstvo a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci a na vyhľadávanie a evidenciu občanov odkázaných na sociálnu službu. Absentuje terénny pracovník. Túto službu zabezpečuje Spoločná úradovňa v Novom Meste nad Váhom. V blízkosti obce sa nachádza sociálne zariadenie, najbližšie v Novom Meste nad Váhom, kde je možnosť zabezpečiť potrebné sociálne služby v zariadení. V poslednej dobe badať ťažkosti s umiestnením odkázaných na pomoc v zariadeniach. Je nevyhnutné vytvorenia sociálneho zariadenia pre potreby obce v spolupráci s VÚC, regionálnym združením obcí a s tretím sektorom, nakoľko za niekoľko rokov kvôli prestarnutiu obyvateľstva vznikne problém so sociálnymi službami v regióne. Preto obec podporuje aktivity subjektu na vytvorenie sociálneho zariadenia pre potreby obce a regiónu v rekreačnej oblasti obce Modrová, kde s rekonštrukciou bývalého hotela vznikne sociálne zariadenie pre potreby obce a regiónu.

Obec zabezpečuje výdaj stravy pre dôchodcov. Rozvoz stravy je zabezpečený obcou zo Školskej jedálne pracovníčkou na dohodu.

Obec poskytuje alebo môže poskytovať najmä tieto sociálne služby a činnosti na zabezpečenie sociálnej inklúzie v súčinnosti s orgánmi štátnej správy:

- sociálne poradenstvo
- zabezpečenie opatrovateľskej služby
- zabezpečenie stravovania dôchodcov
- podpora sociálne odkázaných
- dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom) - nie
- funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok - nie
- návštevy jubilujúcich starších občanov (narodeniny, výročia svadby)
- stretnutia dôchodcov
- uvítanie do života novorodencov obce
- pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia...).

1.5. Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb

Obec Beckov v budúcnosti nepočíta s nárastom počtu obyvateľov najmä v kategórii predproduktívneho a produktívneho veku, je potrebné počítať aj s celoslovenskou tendenciou starnutia populácie a čoraz väčšími požiadavkami na sociálne služby najmä pre občanov v poproduktívnom veku. Štatistické údaje nám ukazujú vyšší podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku a klesanie počtu detí.

Podľa údajov ŠÚ SR máme k dispozícii tieto údaje:

Počet obyvateľov	predprod. vek/%	produktívny vek/%	poproduk. vek/%
2001/ 1 367	234/17,12%	758/55,45%	375/27,43%
2009/ 1 337	190/14,21%	798/59,69%	349/26,10%
2010/ 1 330	187/14,06%	794/59,70%	349/26,24%

Zdroj: statistics.sk

Základné sociálne služby podľa potrieb obyvateľov obce sú zabezpečené. Podľa prieskumu potrieb a požiadaviek s ohľadom na budúce potreby by bolo vhodné sa orientovať na:

1. rozšírenie formy sociálnych služieb podľa konkrétnych požiadaviek na zabezpečenie:

a) poskytovania sociálnej služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo dovŕšenia dôchodkového veku,
b) terénnej sociálnej služby;

2. rozšírenie bytovej výstavby – podpora opráv existujúcich obydlí, podporiť nárast obyvateľstva, omladiť obec;

3. vyriešiť bezbariérovosť v obci;

4. zabezpečenie poskytovania sociálnej služby v zariadení;

5. podpora vytvorenia zariadenia sociálnych služieb pre potreby obce;

6. vypracovať a schváliť chýbajúcu miestnu legislatívu v oblasti sociálnych služieb a ich novelizácia;

7. rozšíriť možnosť stravovania odkázaných osôb;

8. vybudovanie cyklotrasy – zabezpečenie aktívneho športového vyžitia starších občanov a mládeže, najmä s ohľadom na ich bezpečný presun medzi susednými obcami.

1.6. SWOT analýza v sociálnej oblasti

Silné stránky:

- právo na poskytnutie sociálnych služieb je zaručené rovnako všetkým občanom
- záujem komunity obce a jej oficiálnych zložiek o rozvoj sociálnej oblasti
- vlastná legislatívna činnosť samosprávnych orgánov umožňujúca úpravu niektorých oblastí sociálnych služieb podľa špecifických potrieb a podmienok komunity
- pokoj vidieckeho prostredia
- využitie NKP Hrad Beckov pre rozvoj turizmu a služieb v obci
- blízkosť rekreačného strediska Zelená Voda
- blízkosť turisticky atraktívneho mesta
- existencia pedagogického dozoru
- dobrá spolupráca obecného úradu so školami
- existencia infraštruktúry na voľnočasové aktivity
- zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb – opatrovateľská služba
- funkčná zdravotná infraštruktúra
- zabezpečenie stravovania odkázaných
- aktívna činnosť Sociálnej komisie
- nízka nezamestnanosť
- udržiavané staré zvyky a tradície obce
- fungujúci klub dôchodcov (ZO JDS v Beckove)
- uctenie si starších občanov organizovaním stretnutí dôchodcov v KD a obdarovávaním seniorov nad 80 rokov na konci roka

Slabé stránky:

- nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby
- nepostačujúci počet kvalifikovaných zamestnancov, ktorí zabezpečujú poskytovanie sociálnych služieb
- nedostatočná podpora tvorby pracovných miest pre uchádzačov o zamestnanie v oblasti sociálnych služieb
- migrácia kvalifikovanej pracovnej sily za prácou do zahraničia
- nepriaznivý demografický vývoj
- nedostatok finančných prostriedkov na rozširovanie rozsahu a druhu sociálnych služieb
- migrácia mladej generácie
- nie je vyriešená bezbariérovosť v obci
- chýba miestna organizácia zdravotne postihnutých
- nepriaznivý index starnutia

Príležitosti:

- zvyšovanie zodpovednosti obce za riešenie lokálnych problémov
- cielenie opatrení podľa miestnych potrieb
- rozvoj svojpomocného riešenia miestnych problémov
- rozširovanie spolupráce samosprávy a regionálnych združení obcí
- práca s verejnosťou za účelom zvyšovania zodpovednosti a aktívnej účasti prie riešení životných situácií
- podpora a rozvoj dobrovoľníctva
- vzdelanie a rekvalifikácie dospelých občanov použiteľných pre trh práce
- preventívne programy pre občanov so závislosťami

Ohrozenia:

- z dôvodu zvyšovania nákladovosti služieb riziko zvyšovania úhrad a riziko znižovania kvality
- možný odliv kvalifikovaných odborníkov zo sociálnej sféry do iných odvetví
- nefunkčnosť systému sociálnych služieb z dôvodu nedostatočného realizovania kompetencií
- nárast počtu sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich sociálne služby
- nedostatok finančných prostriedkov na samosprávnej úrovni na výkon kompetencií obce, v tom aj na zabezpečenie sociálnych služieb
- postoje a predsudky zo strany zamestnávateľov pri poskytovaní pracovných príležitostí znevýhodneným sociálnym skupinám komunity
- nízke príjmy seniorom neumožnia platiť za potrebné sociálne služby
- neisté finančné zabezpečenie už prebiehajúcich aktivít
- hospodárska kríza
- zvyšovanie segregácie a chudoby

Vyhodnotením pôsobiacich faktorov je zrejmé, že existuje nerovnováha v pomere rozsahu silných stránok k prvkom a javom, ktoré pôsobia ako slabé stánky. Počet a hlavne pôsobenia slabých stránok je prevahe nad silnými. Z uvedeného vyplýva, že v prípade ak by tento stav v spoločnosti pretrvával a neriešil by sa, mohli by nastať negatívne javy ako:

- vznik a narastanie sociálneho napätia v komunite obce
- pokles súčasnej úrovne už poskytovaných sociálnych služieb
- pokles alebo strata dôvery v oficiálne orgány obce a ich schopnosť riešiť problémy v sociálnej oblasti.

2. Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb

2.1. Rozvoj ambulantných a pobytových sociálnych služieb

Národné priority rozvoja sociálnych služieb sa orientujú na tieto základné oblasti:

a) podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb;
b) rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s denným a týždenným pobytom;
c) zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb;
d) vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb.

Obec Beckov sa snaží napĺňať tieto priority nasledovne:

- zabezpečuje najmä podporu opatrovateľskej služby u občanov, ktorí sú na tento druh sociálnej služby odkázaní so zreteľom na ich zotrvanie v domácom prostredí
- v prípade potreby zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby v zariadení
- spolupracuje s najbližšími zariadeniami akreditovanými TSK
- poskytuje stravovanie starším a odkázaným osobám podľa záujmu
- pre občanov so sociálnymi a spoločenskými problémami môže sa obec stať osobitným príjemcom dávky v hmotnej núdzi, aby sa dávky sociálneho systému využívali na ten účel, na ktorý sú poskytované štátom
- aktivitami podporuje sociálne neprispôsobivých obyvateľov na začlenenie do spoločenského života v obci
- podporuje poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre seniorov mimo obec
- úloha do budúcnosti - vyriešiť bezbariérovosť v obci
- vypracúva a schvaľuje VZN o zásadách finančnej podpory v oblasti sociálnych služieb a ich novelizácie
- bytová výstavba a podpora obnovy bytového fondu v obci pre mladú generáciu, omladenie obce
- obec vytvára príležitosti v oblasti rozvoja cestovného ruchu a turizmu otvorením rekonštruovaného Beckovského hradu, NKP (zamestnanie dlhodobo nezamestnaných občanov)

Na dosiahnutie tohto cieľa využívať koordinovaný postup všetkých poskytovateľov sociálnych služieb v obci, s efektívnym využitím ich súčasných personálnych a finančných kapacít a so zameraním na získanie všetkých dostupných finančných zdrojov, vrátene prehodnotenia priorít obecného rozpočtu smerom k navýšeniu v oblasti sociálnych služieb.

2.2. Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Komunitný plán sociálnych služieb obce Beckov úzko participuje na PHSR obce Beckov. Čiastkovým cieľom je vytvoriť podmienky pre skvalitnenie spoločenského života v obci.

Nakoľko finančné možnosti obce v súčasnom programovom rozpočte sú ohraničené, je potrebné túto požiadavku zahrnúť do programového rozpočtu na roky 2012 – 2015 (podľa komunitného plánu na roky 2012 – 2017). Určite nie je v možnostiach obce realizovať tento zámer len z vlastných zdrojov. Zámerom môže byť vypracovaný projekt s využitím viac zdrojového financovania. Na jednotlivé priority rozvoja sociálnych služieb stanoví Obecné zastupiteľstvo obce Beckov zodpovedné osoby a časový horizont realizácie.

2.3. Spôsob vyhodnocovania komunitného plánu sociálnych služieb

Významnú úlohu v procese komunitného plánovania zohrávajú najmä miestni obyvatelia. Od nich sa očakáva, že vyjadria svoje požiadavky vo sfére poskytovania sociálnych služieb, a teda aj komunitného plánovania. Tento plán budú priebežne monitorovať, zodpovedne posudzovať a vytvárať aj jeho finančné zabezpečenie.

Účasť na komunitnom plánovaní:

- písomné návrhy občanov – preberá poverený pracovník za sociálnu oblasť
- ústne návrhy občanov – na obecnom úrade sa vyhotoví úradný záznam o predloženom návrhu, ktorý predkladateľ potvrdí svojim podpisom
- účasť obyvateľov obce na verejnom zhromaždení (dotazník)

Komunitný plán možno meniť:

- ak sa zmenia priority
- získanie finančných prostriedkov na konkrétne potreby
- nové návrhy na poskytovanie sociálnych služieb

Časový horizont vyhodnocovania komunitného plánu:

Obecné zastupiteľstvo obce Beckov minimálne **1x ročne** prerokuje Správu o sociálnej situácii v obci a podľa zistených skutočností bude aplikovať zistené požiadavky a návrhy do komunitného plánu obce.

Priority rozvoja sociálnych služieb v obci Beckov

Priorita č. 1	Opatrovateľská služba, Terénna služba
AKTIVITY	➢ *Zabezpečenie sociálnej služby pre obyvateľov so zreteľom na ich zotrvanie v domácom prostredí*
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2012 – 2017
REALIZÁTOR	**Zodpovedná osoba**
➢ Obec Beckov ➢ Registrovaný subjekt	

Priorita č. 2	Sociálna služba v zariadení
AKTIVITY	➢ *Zabezpečenie sociálnej služby v zariadení v pôsobnosti obce*
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2012 – 2017
REALIZÁTORI/PARTNERI	**Zodpovedná osoba**
➢ Registrovaný subjekt ➢ Obec Beckov ➢ Trenčiansky samosprávny kraj	

Priorita č. 3	Stravovanie starších a odkázaných osôb
AKTIVITY	➢ *Rozšírenie možnosti stravovania*
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2012 – 2017
REALIZÁTORI/PARTNERI	**Zodpovedná osoba**
➢ Obec Beckov ➢ Registrovaný subjekt	

Priorita č. 4	Spoločensky neprispôsobivé osoby
AKTIVITY	➢ *Osobitný príjemca dávky* ➢ *Začlenenie spoločensky neprispôsobivých osôb do spoločenského života*
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2012 – 2017
REALIZÁTORI/PARTNERI	**Zodpovedná osoba**
➢ Obec Beckov ➢ ÚPSVaR Nové Mesto nad Váhom	

Priorita č. 5	Vytvorenie sociálneho zariadenia pre potreby obce a regiónu
AKTIVITY	➢ *Podpora*
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2012 – 2017

REALIZÁTORI/PARTNERI	**Zodpovedná osoba**
➢ Registrovaný subjekt ➢ Obec Beckov	

Priorita č. 6	Vybudovanie bezbariérovosti v obci
AKTIVITY	***Predinvestičná fáza:*** ➢ *Vysporiadanie vlastníckych vzťahov* ➢ *Založenie MO zdravotne postihnutých* ➢ *Spracovanie výkresovej dokumentácie (pre územné konanie, pre stavebné povolenie)* ➢ *Spracovanie realizačných výkresov* ➢ *Vydanie stavebného povolenia* ***Investičná fáza:*** ➢ *Získanie zdrojov financovania* ➢ *Verejné obstarávanie podľa zákona č. 25/2006 o ver. obstarávaní* ➢ *Realizácia* ➢ *Stavebný dozor* ➢ *Kolaudácia*
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2012 – 2017

REALIZÁTORI/PARTNERI	**ZDROJE FINANCOVANIA**
➢ Obec Beckov ➢ MO Zdravotne postihnutých osôb ➢ Ministerstvo Financií a PSVaR	➢ dotácie ➢ výťažok z lotérie ➢ vlastné zdroje pre spolufinancovanie
Zodpovedná osoba	

Priorita č. 7	Legislatíva, Registrácia nových sociálnych služieb
AKTIVITY	➢ *Vypracovanie a schválenie VZN a zásady finančnej podpory v oblasti sociálnych služieb* ➢ *Novelizácia* ➢ *Registrácia sociálnej služby na VÚC*
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2012 – 2013

REALIZÁTORI/PARTNERI	**Zodpovedná osoba**
➢ Obec Beckov ➢ Trenčiansky samosprávny kraj	

Priorita č. 8	Bytová výstavba a podpora obnovy bytového fondu
AKTIVITY	***Omladenie obce*** ***Predinvestičná fáza:*** ➢ *Vysporiadanie vlastníckych vzťahov* ➢ *Spracovanie výkresovej dokumentácie (pre územné konanie, pre stavebné povolenie)* ➢ *Vydanie stavebného povolenia* ***Investičná fáza:*** ➢ *Získanie zdrojov financovania* ➢ *Verejné obstarávanie podľa zákona č. 25/2006 o ver. obstarávaní* ➢ *Realizácia* ➢ *Kolaudácia*
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2012 – 2017

REALIZÁTORI/PARTNERI	**ZDROJE FINANCOVANIA**
➢ Obec Beckov ➢ Štátny fond ➢ Mladé rodiny	➢ Dotácie ➢ vlastné zdroje pre spolufinancovanie
Zodpovedná osoba	

Priorita č. 9	Vybudovanie cyklotrasy
AKTIVITY	➢ *Zabezpečenie aktívneho športového vyžitia seniorov a mládeže* ➢ *Rehabilitácia zdravotne postihnutých* ➢ *Bezpečný presun obyvateľstva*
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2012 – 2013

REALIZÁTORI/PARTNERI	**ZDROJE FINANCOVANIA**
➢ Obec Beckov ➢ Ministerstvo Financií a PSVaR ➢ Trenčiansky samosprávny kraj	➢ Dotácie ➢ vlastné zdroje pre spolufinancovanie
Zodpovedná osoba	

Priorita č. 10	Vybudovanie rehabilitačného strediska
AKTIVITY	***Predinvestičná fáza:*** ➢ *Vysporiadanie vlastníckych vzťahov* ➢ *Založenie MO zdravotne postihnutých* ➢ *Spracovanie výkresovej dokumentácie (pre územné konanie, pre stavebné povolenie)* ➢ *Vydanie stavebného povolenia* ***Investičná fáza:*** ➢ *Získanie zdrojov financovania* ➢ *Verejné obstarávanie podľa zákona č. 25/2006 o ver. obstarávaní* ➢ *Realizácia* ➢ *Kolaudácia*
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2012 – 2017

REALIZÁTORI/PARTNERI	**ZDROJE FINANCOVANIA**
➢ Obec Beckov ➢ MO Zdravotne postihnutých osôb ➢ Ministerstvo Financií a PSVaR	➢ dotácie ➢ výťažok z lotérie ➢ vlastné zdroje pre spolufinancovanie
Zodpovedná osoba	

Záver

Sociálna služba je odborná, obslužná alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sa zameriavajú na prevenciu vzniku, riešenie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie občana, jeho rodiny alebo komunity; na zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopností občana ako fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jeho začlenenia do spoločnosti. Sociálna služba sa zameriava aj na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb občana a na riešenie krízovej sociálnej situácie občana a jeho rodiny, ako aj na prevenciu sociálneho vylúčenia občana a jeho rodiny z komunity obce.

Práve komunitné plánovanie by malo dať odpoveď na otázky ohľadne potreby konkrétnych druhov a foriem služieb v našej komunite, ako majú byť lokalizované, aké ľudské a finančné zdroje máme k dispozícii. Určite je prínosom prístup štátu, že vytvára legislatívny rámec na presun kompetencií v danej oblasti. No zároveň je potrebné upozorniť na nedostatočné finančné krytie daného zámeru zo strany štátu, a to aj po účinnosti novely č. 50/2012 zákona o sociálnych službách. Obec preto musí využívať aj iné zdroje financovania.

Je na samospráve, ako zabezpečí svoje poslanie vytvoriť pre občanov miesto pre dôstojný a plnohodnotný život. Slúži ku cti obyvateľom obce, že sa snažia plniť vytýčené ciele i v čase hospodárskej krízy, keď prostriedky na ďalší rozvoj obce zo štátneho rozpočtu boli značne obmedzené. Predsudky medzi obyvateľmi v obci nie sú také priepastné ako to poznáme v iných obciach. Už len preto si zaslúžia pozornosť a podporu štátnych orgánov na zlepšenie životných podmienok tunajších ľudí.

Beckov**, **október 2012

Dokument bol prerokovaný a schválený na Obecnom zastupiteľstve dňa 30.11. 2012 uz.č. /2012.

Karol Pavlovič
starosta obce

Prílohy

Dotazník pre občanov obce Beckov

1. **Ako dlho žijete v obci Beckov?**

˛menej ako 5 rokov ˛viac ako 30 rokov

˛ 5 – 15 rokov ˛iné

˛16 – 30 rokov

2. **Na koho sa obrátite v prípade, že by ste potrebovali získať informácie o niektorej forme sociálnych služieb ?**

˛obrátim sa na človeka, ktorý sa s podobným problémom stretol

˛kontaktujem organizácie, o ktorých viem, že podobné služby poskytujú

˛získam informácie z internetu

opýtam sa na obecnom úrade sociálnej pracovníčky obce

˛opýtam sa na úradoch v Meste

˛takéto informácie nevyhľadám

˛neviem, doteraz som sa s takou situáciou nestretol/a

3. **Ako by ste postupovali v prípade trvalého postihnutia člena Vašej rodiny ?**

˛snažil/a by som sa zaistiť starostlivosť sám/sama, príp. využiť pomoc blízkych ľudí

˛využil/a by som služby poskytované v domácom prostredí obcou

˛spoľahol/la by som sa na pomoc inštitúcií

˛iné /vypíšte/ ……..

˛neviem

4. **Prosíme, označte všetky služby, ktoré v súčasnej dobe užívate Vy osobne alebo Vám blízka osoba:**

˛sociálne poradenstvo

˛klub mládeže

˛klub dôchodcov

˛služby pre seniorov v kompetencii obce – jedáleň, opatrovateľská služba, zariadenie pre seniorov – ZPS, zariadenie opatrovateľskej služby - ZOS …

˛služby pre osoby so zdravotným postihnutím – denný stacionár, prepravná služba …

˛sociálne byty

˛iná /vypíšte/ ……

˛žiadne

5. Kto využíva danú službu ?

- ˛ senior
- ˛ dieťa so zdravotným postihnutím
- ˛ osoba so zdravotným postihnutím
- ˛ dlhodobo choré dieťa
- ˛ dlhodobo chorý dospelý
- ˛ osoba ohrozená závislosťou
- ˛ človek v nepriaznivej životnej situácii / strata bývania, domáce násilie ...
- ˛ nezamestnaný/á
- ˛ iná odpoveď ……..
- ˛ bez odpovede

6. Ktoré z nasledujúcich skupín obyvateľov obce si podľa Vás zaslúžia viac pozornosti ?
/max. 4 odpovede/

- ˛ rodiny s malými deťmi
- ˛ rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím
- ˛ deti a mládež
- ˛ seniori
- ˛ osoby so zdravotným postihnutím
- ˛ dlhodobo chorý
- ˛ osoby ohrozené závislosťou
- ˛ občania v prechodnej sociálnej kríze
- ˛ neprispôsobiví občania
- ˛ nezamestnaní
- ˛ etnické menšiny
- ˛ iná skupina ……..
- ˛ neviem

7. Na ktoré oblasti pomoci by sa malo obec v budúcnosti viac zamerať ? /max 3 od./

- ˛ rozvoj služieb poskytovaných v domácnostiach
- ˛ linka dôvery
- ˛ osobná asistencia, opatrovateľská služba
- ˛ služby pre seniorov – jedáleň, ZPS
- ˛ služby pre osoby so zdravotným postihnutím – stacionár, prepravná služby
- ˛ chránené dielne – riešenie zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím
- ˛ starostlivosť o osoby ohrozené závislosťou
- ˛ iné ……..
- ˛ neviem

Štatistické otázky

Aké je zloženie Vašej domácnosti ?

˛jednotlivec
˛jeden rodič s dieťaťom
˛viacgeneračná domácnosť
˛obaja rodičia s dieťaťom
˛manželia bez detí
˛iný typ

Aké je Vaše zamestnanie ?

˛zamestnanec
˛študent
˛podnikateľ
˛bez odpovede
˛dôchodca
˛invalidný dôchodca
˛nezamestnaný

Koľko máte rokov ?

˛menej ako 25
˛26 – 35
˛36 – 45
˛46 – 55
˛56 – 65
˛66 – 75
˛76 a viac
˛bez odpovede

Aké je Vaše najvyššie dokončené vzdelanie ?

˛základné
˛stredné
˛stredné s maturitou
˛vyššia odborná škola
˛vysokoškolské
˛bez odpovede

Ako by ste hodnotili životnú úroveň Vašej domácnosti ?

˛veľmi dobrá
˛skôr dobrá
˛skôr zlá
˛veľmi zlá
˛bez odpovede

Ste muž alebo žena ?

˛muž
˛žena